

VIII. TOSHKENT VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

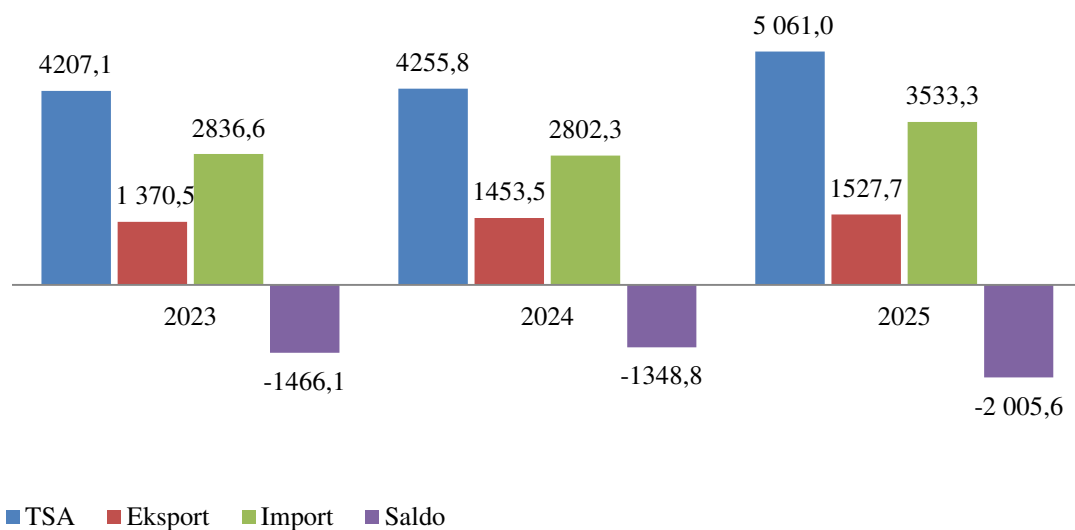
2025- yil yanvar-sentabr

1. Tashqi savdo aylanmasi
2. Eksport hajmi
3. Import hajmi
4. Tushuntirishlar

1. Tashqi savdo aylanmasi

2025- yil yanvar-sentabr oylarida Toshkent viloyatining tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **5 061,0** mln AQSH dollariga yetdi va 2024- yilning mos davriga nisbatan **805,2** mln AQSH dollariga yoki **18,9 %** ga ko‘paydi.

Tashqi savdo aylanmasi
(mln AQSH dollari)

TSAda eksport hajmi **1 527,7** mln AQSH dollariga (2024- yilning yanvar-sentabr oyiga nisbatan **5,1 %** ga ko‘paydi) va import hajmi **3 533,3** mln AQSH dollariga (26,1 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida **2 005,6** mln AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

**Toshkent viloyatining yirik hamkor davlatlar
bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**
(mln AQSH dollari)

Davlatlar	2024-y.	2025-y.
Xitoy	1 197,4	1 604,1
Rossiya Federatsiyasi	1 097,3	1 239,5
Qozog‘iston	561,6	571,3
Turkiya	272,1	268,8
Shveysariya	52,6	134,0
Tojikiston	76,7	133,5
Qirg‘iz Respublikasi	61,6	127,6
Belarussiya	94,6	112,1
Afg‘oniston	57,4	106,9
Germaniya	81,8	88,2
Singapur	67,6	56,4
Braziliya	155,5	51,0
Belgiya	29,0	49,1
Eron Islom Respublikasi	30,9	49,0
Hindiston	42,9	43,3
Italiya	68,6	38,3
Koreya Respublikasi	22,5	35,7
Xitoy, Gonkong MMR	2,7	24,9
Birlashgan Arab Amirlklari	12,1	24,5
Indoneziya	9,9	24,4

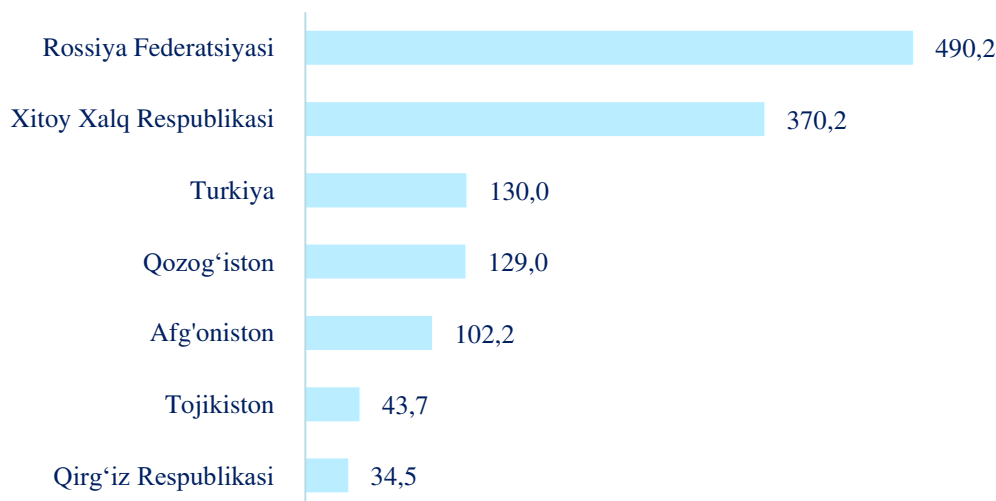
Toshkent viloyati jahonning **101** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasi (31,7%), Rossiya Federatsiyasi (24,5%), Qozog‘iston (11,3%), Turkiya (5,3%) va Shveysariya (2,6%) davlatlari bilan qayd etilgan.

2. Toshkent viloyatining eksporti tarkibi

Tarkibi	Mln AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.
Jami eksport	1 453,5	1 527,7	104,6	105,1	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	165,0	216,7	104,8	131,4	11,5	14,2
Ichimliklar va tamaki	10,7	8,2	94,4	76,1	0,4	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	47,0	51,6	108,0	109,9	3,3	3,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	21,1	24,3	4,9 m.	115,0	1,5	1,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	6,5	6,7	5,2 m.	103,3	0,5	0,4
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	72,8	91,2	129,0	125,2	5,1	6,0
Sanoat tovarlari	905,8	819,5	102,6	90,5	62,3	53,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	48,7	60,8	118,0	124,9	3,4	4,0
Turli xil tayyor buyumlar	168,8	184,3	90,8	109,2	11,7	12,1
Boshqa tovarlar	0,0	50,5	-	-	-	3,3
Xizmatlar	7,1	13,9	124,2	195,8	0,3	0,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,1 %** ni tashkil etib, asosiy ulush sanoat tovarlari (**53,6 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**14,2 %**), kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**6,0 %**) va turli xil tayyor buyumlar (**12,1 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Toshkent viloyatining yirik eksportyor hamkor davlatlari (mln AQSH dollari)

2025- yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya Federatsiyasi (32,1 %), Xitoy (24,2 %), Turkiya (8,5 %), Qozog'iston (8,4 %), Afg'oniston (6,7 %), Tojikiston (2,9 %), Qirg'iz Respublikasi (2,3 %) kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **85,1 %** ni tashkil etdi.

2025- yil yanvar-sentabr oylarida **210,3** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2024- yilning mos davriga nisbatan **172,6 %** ga yoki **88,5** ming tonnaga ko'paydi.

Meva va sabzavotlar eksporti

	Miqdori, tonnada	Ming AQSH dollari	Hajmiga nisbatan, o'sish sur'ati
Jami	210 321,9	142 088,4	166,3
Uzum	13 998,2	11 678,2	174,3
Qurutilgan uzum	6 762,7	6 251,8	2,2 m.
Piyoz	31 972,9	8 359,1	189,2
Qovun (<i>shu jumladan tarvuz</i>)	12 879,9	2 987,3	4,8 m.
O'rik	6 689,3	4 596,0	137,8
Boshqa meva va sabzavotlar	138 018,9	108 216,0	160,1

2025- yil yanvar-sentabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **142,1** mln AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2024- yilning mos davriga nisbatan **166,3** % ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi **9,3** % ni tashkil etdi.

3. Toshkent viloyatining importi

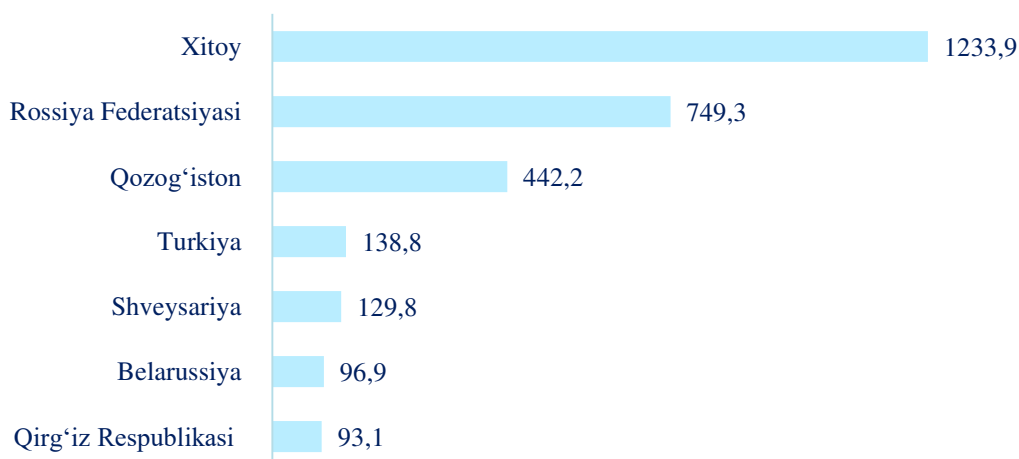
2025- yilning yanvar-sentabr oyida import hajmi **3 533,3** mln AQSH dollariga yetdi va 2024- yilning mos davriga nisbatan **26,1** % ga ko'paydi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (26,9%), Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,8%) hamda sanoat mahsulotlari (14,1%) hisobiga to'g'ri keldi.

Toshkent viloyatining importi tarkibi

XSST tarkibi	Mln AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.
Jami import	2 802,2	3 533,3	98,8	126,1	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	564,9	451,4	116,4	79,9	20,2	12,8
Ichimliklar va tamaki	6,9	2,7	153,0	38,6	0,2	0,1
Nooziq-ovqatxomashyo, yoqilg'idantashqari	395,6	496,9	99,0	125,6	14,2	14,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	298,4	343,4	147,2	115,1	10,7	9,7
Hayvonvao'simliklarmoylari (yog'lari), yog'larvamumlar	68,4	109,1	114,7	159,6	2,4	3,1
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	262,3	346,5	90,7	132,1	9,3	9,8
Sanoat tovarlari	395,4	497,4	87,0	125,8	14,1	14,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	705,2	949,6	80,8	134,7	25,2	26,9
Turli xil tayyor buyumlar	52,4	76,6	79,2	146,1	1,8	2,2
Boshqa tovarlar	46,4	239,6	72,9 m.	5,2 m.	1,7	6,7
Xizmatlar	6,3	20,1	194,1	3,2 m.	0,2	0,6

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2025- yilning yanvar-sentabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan **717,2** mln AQSH dollariga ko‘paydi va **3 513,2** mln AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **20,1** mln AQSH dollariga yetdi.

Toshkent viloyatining yirik importyor hamkor davlatlari (mln AQSH dollari)

2025- yil yanvar-sentabr oylarida Toshkent viloyati **90** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yirik hamkor davlatlar Rossiya Federatsiyasi (21,2 %), Xitoy (34,9 %), Qozog‘iston (12,5 %), Turkiya (3,9 %), Qirg‘iz Respublikasi (2,6 %), Shveysariya (3,7 %) va Belarussiya (2,7 %) jami importning **85,1** % ni tashkil etdi.

2025- yilning yanvar-sentabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **20,1** mln AQSH dollarini yoki jami import hajmining **0,6** % ni tashkil etdi va o‘tgan yilga nisbatan **3,2 m.** oshgan..

4. Tushuntirishlar

Tovarlar tashqi savdosi statistika ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (TIF TN) bilan birgalikda, BMTning Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Tashqi savdo statistikasi, tovarlar va xizmatlar tashqi savdosi asosida shakllantiriladi: tovarlar tashqi savdosi statistikasini shakllantirishda dastlabki ma’lumotlar bo‘lib, Bojxona qo‘mitasining bojxona yuk deklaratsiyasining ma’lumotlari hamda Milliy statistika qo‘mitasining rezedentdan norezedentga o‘tuvchi, davlat chegarasini kesib o‘tmaydigan va bojxona deklaratsiyasida hisobga olinmaydigan tovarlarni statistik kuzatuvlari hisoblanadi; tashqi savdo xizmatlar statistikasini shakllantirish statistika kuzatuvlari asosida amalga oshiriladi.